

چیرۆکی پێغه مبه ران

چیرۆکی ههزرهتی یوسف

(سلاوی خواي لیبیت)

5

نووسهر : كه مال سهید

وههگیرانی : نازاد عهباس گلجالی

وینه : ههسه نین و تهیه عهبدوللا

ناوى كىتەپ: چىرۇكى ھەزرەتى يوسىف (سلاوى خىل لىتە)

ناوى نووسەر: كەمال سەيد

وەرگىرانى: ئازاد ەبباس گىجالى

وېنە: ھەسەنىيىن و تەببە ەبدوللا

نۇبەتى چاپ: دووھم/2022

چاپ: ناوھندى پىتونىن

تىراژ: 1000 دانە

ژېنك (ISBN): 978-9922-626-65-9

ژمارەى سپاردن: لە بەرئوھەرايەتتى گىشتىي كىتەبخانە گىشتىيەكان

ژمارە (1331)كى سالى (2018)كى پى دراوھ.

مافى لەچاپدانەوھى پارىژراوھ بۇ ناوھندى پىتونىن ©

ناوھندى پىتونىن

07701932749 - 07501269689

hakem1423@yahoo.com

renwen2009@yahoo.com

سلىمانى - بازارى ئاوبارىك - تېمۇس يەكەم
بەرامبەر كاسۇمۇل - موكانى ژمارە (21)

All Rights Reserved

© Al-Buragh for Children's Culture

جميع الحقوق محفوظة لدار البراق لتقافة الأطفال ©

www.alburagh.com Email: info@alburagh.com

چیرۆکی پێغه مبه ران

چیرۆکی ههزرهتی یوسف

(سلاوی خوای لیییت)

نووسهر : کهمال سهید

وههگیرانی: ئازاد عهباس گلجالی

وێنه: ههسه نئین و تهیهه عهبدوللا

یوسف پیغمبر (سلاوی خوی لیبیت)

حه زره تی یه عقوب (سلاوی خوی لیبیت) زور یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی کوری خوش ده ویست.. شه ویک یوسف (سلاوی خوی لیبیت) خه ونی بینی.. له خه ونه کهیدا یانزه ته ستیره و خور و مانگ هه موویان سه جده یان بو ده برد..

ثم خه ونه دلی حه زره تی پروناک کرده وه.. له ناخه وه هه ژاندی.. بو لیكدانه وهی تهو خه ونه به به روش بوو.. بویه پرویسته خزمهت باوکی و پی پی فهرموو: ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ﴾ یوسف: ۴ واته: باوکی به پریم بیگومان من له خه ونمدا یازده ته ستیره و خور و مانگم بینی سوژده یان بو ده بردم.

حه زره تی یه عقوب (سلاوی خوی لیبیت) جوان گوئی بو یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی کوری گرت.. زانی که یوسف (سلاوی خوی لیبیت) پاشه پروژیک گهشی ههیه.. بویه ناموزگاری کرد و پی پی فهرموو: ﴿يَا بَنِي لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ یوسف: ۵ واته: پروله گیان خه ونه کهت بو براکانت مه گیره وه، نه وه کو به هوئی ته وه وه فیلیکت لیکن و توشی به لایه کهت بکن (چونکه ثم خه ونه دها توویه کی بلند بو تو ده گه یه نیست، ته وانیش حه سوودیت پیده بهن) به راستی شهیتانیش دوژمنیکی ناشکرای ئاده میزاده.

تهووشی پی فهرموو: کوری خوم! خوی گه وه فیری خه وپه رژین و لیكدانه وهی خه ونه ده کات.. فهر و بهر کهت ده رژینی به سه رندا وه ک چون فهر و بهر کهتی رژاندوه به سه ر باوک و بابیر و بابیره گه وره تدا..

پیلانگیزی

حه زره تی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ده برای باوکی و یه ک برای باوک و دایکی هه بوو.. تهو ده برابیهی که له باوکه وه برای بوون تیره بیان پی ده برد.. به پروالته و له بهر چاوی باوکیان وایان پیشان ده داکه تهوان یوسف (سلاوی خوی لیبیت) یان خوش ده ویست..

یاری کردن و گه پ و گالته کردن لهو ده و ده شته شیان لای یوسف (سلاوی خوی لیبیت) خوشه ویست کردبوو بو تهوئی له گه لیان بچیته ده ره وه..

حه زره تی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) تهوجه وانیکی دلپاک و بیتاوان بوو.. بویه پروای به براکانی کرد.. براکان هاتنه خزمهت باوکیان و وتیان: ﴿يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ﴾

أَرْسَلَهُ مَعَنَا عَدَا يَزْعَجَ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾ یوسف: ۱۱-۱۲

واته: تهی باوکه تهو چیه له تیمه دلناییت له باره ی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) هه، به راستی تیمه زور دلسوزی تهوین و زور خوشمان ده ویست... به یانی بیتیره له گه لمان با بای بالی بدات، گه مه و یاری بکات و بیگومان زور پاریزگاری لی ده کهین و ناگامان لیبی ده بیت.

حه زره تی یه عقوب (سلاوی خوی لیبیت) به دلئیکی پر له خه فته وه فهرمووی: ﴿لَيُخْرِتُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَ أَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ﴾ یوسف: ۱۳ واته: من زور غم و په زاره ده مگریت له وهی ئیوه بییه، ده ترسم گورگ بیخوات، له کاتیکدا ئیوه لئی بیئاگان (له بهر باری و گهمه ی خوئان). ههر ده کوره که ی حه زره تی یه عقوب (سلاوی خوی لیبیت) پیکه وه وتیان: ﴿لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَ نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَخَاسِرُونَ﴾ یوسف: ۱۴ واته: سویند به خوا نه گهر بیت و یوسف (سلاوی خوی لیبیت) گورگ بیخوات، له کاتیکدا ئیمهش کو مه ئیکی به هیژین، به راستی نه وکاته ئیمه خه ساره تمه ندین (زه ره مان له خو مان داوه و شهرمه زاری لای تو ده بین).

گورگ له پیستی مرؤفدا

خوړئیکی تازه هه لات.. ههر ده براكه پیکه وه رۆیشتنه دهر وه و یوسف (سلاوی خوی لیبیت) یشیان له گهل خوئاندا برد.. یوسف (سلاوی خوی لیبیت) به دلئیکی پاک و پر له خو شه ویسییه وه له گهل نه واندا رۆیشت.. نه وانیش دلان پر بوو له رق و کینه.. هه مووان ئیره بیان پی ده برد.. کاتی گه یشتنه ناو جه رگه ی سارای چو ل و هو ل و دووره ده ست، بزه ی سهر لیوی ههر ده براكه نه ما و بوو به رق و کینه.. نه وان له و کاته دا وه ک گورگ و ابوون له پیستی مرؤفدا.. یه کئیکیان هه تا خوا هیژی پیدابوو زلله یه کی له یوسف (سلاوی خوی لیبیت) دا و قیراندی و وتی: زووبه کوپری راحیل (دایکی حه زره تی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ناوی راحیل بو).. حه زره تی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) په شوکا.. نه ماشایه کی براکانی کرد.. سه ره تا وایزانی یاری له گهلدا ده کن.. به لام ناگری رق و کینه و شهر له چاویانه وه دیار بوو.. یه کئیکی تر له براکانی پالئیکی به هیژی نا به یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ه وه.. یوسف (سلاوی خوی لیبیت) وتی: کاکه شه معون بو وام لی ده که یت؟.. من براتم!.. حه زره تی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ده ستی کرد به گریان.. به قورگئیکی پر له گریان ه وه وتی: من یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی براتم!.. چاوی براکان بریسکه ی تاوانی لی هه لده سایه وه.. یه کئیکیان خه نجه ره که ی هه لکیشا.. یوسف (سلاوی خوی لیبیت) له تر سا ویستی رابکات.. به لام له دواوه گرتی.. یه کئیکی تر له براکان وتی: با بییه ن بو شو ئیئیکی زور دووره ده ست، له وی گورگ ده یخوات!.. شه معون وتی: باش گوئ بگرن! من ده لیم با بییه ن بو سهر ریگای کاروانیه کان و له وی فرئی بدهینه نیو بیریکه وه.. یوسف (سلاوی خوی لیبیت) یان برد بو سهر ریگای کاروانچیه کان.. یه هو دا زور بی به زه یانه کراسه که ی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی له بهری یوسف (سلاوی خوی لیبیت) کرده وه.. دواپی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) یان فرئی دایه نیو بیره که وه.. یوسف (سلاوی خوی لیبیت) گوئی لیوو براکان ده یانگوت: دواپی له م کاره مان په شیمان ده بیینه وه و داوای لیوو ردن له خوا ده که ین و خوا لیمان خو ش ده بیئت!..

له نڼو قولایي بیردا

یوسف (سلاوی خوی لیبیت) که وته نڼو قولایي بیرده.. له بنی بیره که وه بانگی براکانی کرد.. شه معون!.. لاوی!.. به لام کهس وه لای نه دایه وه.. یوسف (سلاوی خوی لیبیت) له نڼو بیره که وه ته ماشای ناسمانی شینی ده کرد.. ههستی ده کرد دلی پر بووه له نوور و فهر و بهره که تی خودایی.. خور ناو بوو.. رور بوو به نڼواره.. ناسمان تاریک داهات.. یوسف (سلاوی خوی لیبیت) له تاو خهم و خفه ت دهستی کرد به گریان.. له ولاشه وه براکانی بیران له وه ده کرده وه که چی به باوکیان بلین؟.. چون به باوکیان به لمینن که یوسف (سلاوی خوی لیبیت) نه ماوه و نه وانیش بیتاوان؟.. هه مووان له سهر نه وه ریکه وتن که بلین: گورگیک یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی پفاندوه و خواردوویه تی!.. نڼواره دره نگانیک هه موویان روشته وه بولای باوکیان و دهستیان کرد به گریانی درو.. به باوکیان وت: «یا أبانا إنا ذهبنا نستيق وَ تَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ» یوسف: ۱۷ واته: نهی باوکی به ریزمان: به راستی نیمه روشتین پشپرکیان ده کرد و یوسف (سلاوی خوی لیبیت) مان لای که له په له که مان به چی هیش، نه وسا گورگه که په لاماری داو خواردی. دواپی کراسه خویناوییه که یوسف (سلاوی خوی لیبیت) یان دا به باوکیان.. نه وان پشتر به رانکیان سهر بریوو.. به خوینی به رانه که کراسه که یوسف (سلاوی خوی لیبیت) یان خویناوی کردبوو.. حه زره تی یه عقوب (سلاوی خوی لیبیت) ههستی کرد که به رواله ت کوره کانی هه موویان ده گریان، به لام هیچیان فرمیسک له چاویان نایه ته خواره وه.. بویه فهرمووی: «بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ» یوسف: ۱۸ واته: نه خیر وانییه، به لکو خوتان بول خوتان نه کاره تان سازداوه، جا چارم ته نها خوگرایی و نارام گرته به جوانترین شیوه، ههر خواش داوی کومه کی لیده کریت له سهر نهو باسه ی نڼوه دهیکه ن. حه زره تی یه عقوب (سلاوی خوی لیبیت) ته ماشای کراسه که ی کرد.. لئی ورد بوویه وه.. دواپی فهرمووی: چون گورگ یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی خواردوه که چی کراسه که ی نه دراوه؟.. بول جینگه که له ی گورگ به کراسه که وه دیار نییه!؟.. حه زره تی یه عقوب (سلاوی خوی لیبیت) دهستی کرد به گریان بول یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی کوری.. هه موو روریک به رده وام ده گریا..

کاروان

له روری چواره مدا حه زره تی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) گویی له دهنگی هه ندی پیاو بوو.. نه وانه کاروانچی بوون.. خه ریکی بازرگانی بوون و که له پهل و باریان بولاتی میسر ده برد.. کاروانه که له نریک بیره که وهستان.. یه کیک له پیاوه کان هاته لای بیره که بول نه وهی هه ندی ناو هه لگوزی و بیبا بول خواردنه وه.. پیاوه که دولچه که ی بول ناو بیره که شور کرده وه.. دواپی هه لیکیشایه وه بول سهره وه..

پیاوه که وای ده زانی که دۆلجه که ی پره له ئاو.. به لām که هاته سه ره وه ده بینێ کورێکی زۆر جوانی
تیایه ته مه نی نزیکه ی هه شت تۆ سالیکی ده بی!..

یوسف (سلاوی خوای لیبیت) له بیر هاته دهره وه.. ده نگوت دور و مرواری بریسکه داره و له نیو دهریا
دێته دهره وه..

پیاوه که هاواری کرد و وتی: مزگنینم بده نی!.. ته مه لاویکی زۆر جوانه!..
ئه و کاته هه رکه سیکی منالیکێ بدۆزیایه ته وه ده یکرده کۆیله و له بازار به پارهیه کی باش
ده یفرۆشت.. بۆیه کاروانیه کان یوسف (سلاوی خوای لیبیت) یان له گه ل خویان برد بۆ ته وه ی له میسر
وه کو کۆیله بیفرۆشن و پارهیه کیان ده ست بکه ویت..

له میسر، عه زیزی میسر بوو به کپیاری یوسف (سلاوی خوای لیبیت).. له گه ل خۆیدا بر دییه وه بۆ نیو
کۆشک.. به زوله یخای زنی خۆی گوت: ﴿أَكْرَمِي مَثْوَاهُ عَسَى أَنْ يَتَغَفَّلَ عَنْهُ وَلَدَا﴾ یوسف: ۲۱ واته:
رێز له م لاوه بگره، به ئومێدی ته وه ی سودیکمان بی بگه یه نیت، یان بیکه ی به کورێ خۆمان.

تافیکردنه وه

یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ورده ورده گه وره ده بوو.. بوو به لایکی زور شوخ و شەنگ و زور به ریز و زیر و دانا.. هه موو خوو و په وشتیکی باشی تیدا بوو.. کاتی گه یشته ته مەنی گه وره بوون دلی پر بوو له راستی و بیرو باوه و خواناسی.. یوسف (سلاوی خوی لیبیت) مروفتیکی زور پاک و چاک بوو.. بویه هه رکه سنی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی ناسیا، به ده ست خوی نه بوو زوری خویش ده ویست..

خانمی یه که می کوشک، یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی خویش ده ویست.. به لام نه دلی له دله پاک و په وشته به رز و جوانه کانی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) نه چوو بوو.. به لکو شهیدای سیمما و شیوهی زور جوانی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) بیوو.. نه و نهوینداری پوالت بوو.. کاری به سه ر ناخه وه نه بوو.. بویه تووشی هه له بوو..

پروژیک خاتوو زوله یخا و یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی شوخ و شەنگ به ته نیا له نیو کوشک مانه وه.. زوله یخا به چاوی پیسه وه له چه زه تی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی پوانی.. بویه: ﴿وَرَاوَدْنَاهُ الْاَلْتِی هُوَ فِیْ بَنَتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَقَتِ الْاَبْوَابَ وَ قَالَتْ هَیْثَ لَکَ﴾ یوسف: ۲۳ واته: جا نه و ئافره ته ی که یوسف (سلاوی خوی لیبیت) له مالیدا بوو، هه ولیدا یوسف (سلاوی خوی لیبیت) له خشته بیات و دلی رابکیشیت بۆ لای خوی، هه موو ده رگا کانیشی داخست و وتی: وه ره پیشه وه و خوت تاماده بکه.

چه زه تی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) فه رموی: ﴿مَعَادَ اللّٰهِ اِنَّهُ رَبِّیْ اَحْسَنَ مَّثْوَایْ اِنَّهُ لَا یُفْلِحُ الظَّالِمُوْنَ﴾ یوسف: ۲۳ واته: نه ی په نا به خوا، نه و ئاغامه، قه در ی گرتوم (بی نه مه کانی داوین پیس) که ناهه قن، پر زگار نابن.

یوسف (سلاوی خوی لیبیت) به ره و ده رگای کوشک هه لات.. زوله یخا له دواوه کراسه که ی گرت.. کراسه که ی درا.. به ئیزنی خوی گه وره ده رگا کان خویان کرانه وه.. کاتی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) گه یشته به ره ده رگای کوتای پو به پرووی میرده که ی زوله یخا بوو یه وه.. زوله یخا زور به پیسی هاواری کرد و وتی: ﴿مَا جِزَاءُ مَنْ اَرَادَ بِاَهْلِکَ سُوءًا اِلَّا اَنْ یُّشْجَعَ اَوْ یُعَذَّبَ اَلِیْمٌ﴾ یوسف: ۲۵ واته: باشه ئاخو سزای نه و که سه چییه که ویستی خراپه له گه ل خیزانه که تدا بکات، جگه له وه ی زیندانی بکریت یان سزایه کی به ئیش بدریت.

یوسف (سلاوی خوی لیبیت) فه رموی: ﴿قَالَ هِیَ رَاوَدْتَنِی عَنْ نَفْسِی﴾ یوسف: ۲۶ واته: نه خیر وای نییه! نه و ویستی من له خشته به ریت!..

میرده که ی زوله یخا تووشی سه رسو و پرمان بوو.. نه یده زانی پرا به کامیان بکات.. به هاوسه ر و هاوده مه که ی.. یان به یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی پاک و بی گونا هه!.. بویه: ﴿وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ اَهْلِهَا اِنْ كَانَ قَمِیْضُهُ قَدْ مِّنْ قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَ هُوَ مِنَ الْکَاذِبِیْنَ﴾ و اِنْ كَانَ قَمِیْضُهُ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ فَکَذَبَتْ وَ هُوَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ﴾ یوسف: ۲۶-۲۷ واته: یه کی که له خزمانی ژنه که (که گوئی له به سه رهاته که بوو) شایه تی دا و وتی: نه گه ر کراسه که ی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) له پیشه وه دراییت نه وه ژنه که راست ده کات و نه و کاته یوسف (سلاوی خوی لیبیت) یه کی که له درو زان... خو نه گه ر کراسه که ی له پشته وه دراییت ژنه که درو ده کات و یوسف (سلاوی خوی لیبیت) یه کی که له راستگوریان.

عەزیزی میسر که میزدی ژنه که بوو، سهیریکی کراسه که ی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی کرد... ﴿قَلَمًا رَأَى قَمِيصَهُ قَدْ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ﴾ یوسف: ۲۸ واتە: کاتیك میرده که ی بینی کراسه که ی یوسف له پشتەوه دراوه، به ژنه که ی وت: به راستی ئەمە پیلان و نهخشە ی خۆتانە، بیگومان قیل و تەله که و نهخشە و پیلانی ئێوه زۆر گەورە (له م جۆره شتانه دا).

دوایی عەزیزی میسر وتی: ﴿يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ﴾ یوسف: ۲۹ واتە: ئە ی یوسف، ئەم باسه فەرامۆش بکه و گوئی مەدەرئ (به ژنه که یشی وت) تۆش داوای لیخۆشبوون و لیووردن له ههله و تاوانه که ت بکه، چونکه به راستی تۆ له گوناھباران و به ههله چووانی. سەرەرای ئەو ی تاوانباری زوله یخا و بیتاوانی حەزەرەتی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) دەرکەوت، که چی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی پاک و بیتاوان خرایه زیندانەوه..

له نیو زیندانداندا

ماوہی چەند سالیك یوسف (سلاوی خوی لیبیت) له زیندانداندا مایەوه.. پڕۆژیک دوو پیاویان هینا و زیندانی کران.. ئەو دوو پیاوه کارگوزاری نیو کۆشک بوون.. یه کیکیان چیشستلێتەر و ئەوی تریان مە یگپیری بەردەستی پادشای میسر بوون..

به یانییه ک زیندانییه کان له خەو هەستان.. ئەو دوو کەسه که خزمەتکار بوون خەویان دیوو.. ﴿قَالَ أَخَذَهُمَا إِيَّيَّيَّ أَرَانِي أَعْرِضْ حَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أُحْمَلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ یوسف: ۳۶ واتە: یه کیکیان وتی: بیگومان من خۆم دەبینی له خەوندا تریم دەگوشی و شەرابم لی دروست دەکرد، ئەوی تریشیان وتی: به راستی من خۆم دەبینی له خەوندا نانم بەسەر سەر مەوه هەلده گرت، بالنده لی دەخوارد، ئاگاداران بکه به لیكدانهو ی ئەم خەونه، چونکه به راستی ئێمه دەبینن تۆ له چاکه خوازانی و (شارەزای له لیكدانهو ی خەوندا).

یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی راستگۆ خەونه کانی بو لیكدانهو و فەرمووی: ﴿يَا صَاحِبِي السَّجْنِ أَمَا أَخَذَكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ حَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُضَلَّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ﴾ یوسف: ۴۱ واتە: ئە ی هاو ئەلانی زیندانیم، ئەو هەتان که له خەوندا تری دەگوشی، دەبیته ساقی پادشا و

پرزگاری دەبیته و شەرابی پیشکەش دەکات، ئەوی تریشتان له خاچ دەدریت و بالنده لەسەر و پرووخیساری دەخوات، ئیتر ئەمەش وەلامی لیكدانهو ی خەونه کانتانە و هەر ئەمەش پریار دراوه.

خهونی پادشا

بۆ رۆژی دوايي ئهو دوو لاوه ئازاد کران.. مه یگپه که رۆشته وه سهر کاری پيشووی خوئی.. به لام چيشتلينه ره که له خاچ درا..

مه یگپه که به لئیی به چه زه تی یوسف (سلاوی خوی لئیی) دابوو لای پادشا باسی سته ملیکراویی ئهو بکات.. به لام له بیرى چوو یه وه.. بۆیه بۆ چه ند سالیکی تر یوسف (سلاوی خوی لئیی) له زینداندا مایه وه.. شه ویک پادشا خه ونیکی زۆر سه یری بینى.. پادشا به خه وه رزینه کان و کار به ده ستانی خوئی وت: ﴿إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَ سَبْعُ سُبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ﴾ یوسف: ۴۳ واته: به راستی من له خه ونمدا بینیم که چه وت مانگای قه له و، له لایه ن چه وت مه نگای له ر و لاوازه وه خوران، چه وت گوله گه نمی سه وز و جوان و چه وتی وشکیشم بینى، ئه ی زانا و شاره زایان ئه م خه ونه م بۆ لیک بده نه وه ئه گه ر خه ون لیک ده ده نه وه. هه یچیان نه یان توانی خه ونه که ی پادشا لیک بده نه وه، بۆیه وتیان: ﴿أَصْغَاكَ أَحْلَامٌ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالَمِينَ﴾ یوسف: ۴۴ واته: ئه م خه ونه بئى سه روبه و هه یچ نبیه، ئیمه له لیکدانه وه ی خه ونی بئى سه روبه ن شاره زانین.

ثا لهو کاته دا مه یگیره که یوسف (سلاوی حوای بیب) ی بیر که وته وه و وتی: «شَکَمَ بِتُوبِهِ فَاَرْسَلُوهُ» یوسف: ۴۵ واته: داواکارم بمنیرن (بۆ لای یوسف) من هه والی (لێکدانه وی نهو خه وته تان) بێن پاده گه یه تم.

دارووخانی تابووری

مه یگیره که هاته وه بۆ لای یوسف (سلاوی حوای نبیت).. خه و نه که ی پاشای بۆ گنپرایه وه.. یوسف (سلاوی حوای نبیت) خه و په رزینی کرد و فهرمووی: حهوت سالی پر له خیر و خوشیتان له بهرن.. دوا بێ حهوت سال قاتی و قری و بێ بارانی و وشکه سالی دینه پشه وه..

ههر بۆ نهو مه به سته ش ریگا چاره ی بۆ دیاری کردن و فهرمووی: «تَرْزَعُونَ سَنَیْنِ ذَا قَمٍ حَصَدْتُمْ فَذُرُّوهُ فِي سُتْبِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ» ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ مَثَعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَحْصُرُونَ» ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يُغْصَرُونَ» یوسف ۴۷-۴۹ واته: (یوسف) وتی: حهوت سالی بهردهوام کشتوکال ده کهن و دانه وێله ده چیئن. نه وه ی که دروینه تان کرد و لیتان زیاد بوو به گوله که یه وه به ییلنه وه، مه گهر نهو که مه ی که ده یخون (دانه وێله به گوله که یه وه هه لېگیریت له کرم و نه سپی و زایه بوون به دوور ده بیئت)... پاشان له دوا ی نهو وه حهوت سال گرانیسی و سه ختی پیش دیت، نه وه ی که زه خیره تان کردوه بۆ نهو سالانه هه مووی ده خون، مه گهر که میکی نه بیئت که هه لی ده گرن (بۆ توو)... له وه ودوا سالیکی بارانای و پر به ره که ت دیت که خه لکی بهروبوومی زوریان بێ ده به خشریت، میوه ده گوشن و شه ره تی لی دروست ده کهن.

کابرای مه یگیره رویشه ته وه بۆ لای پادشا و لیکدانه وه و چاره سه ره شی بۆ پادشا گنپرایه وه.. پادشا ههستی کرد یوسف (سلاوی حوای نبیت) تاکه که سه بتوانی روبه روی کیشه ی تابووری بیته وه.. بویه فره مانی ده رکرد بۆ نهو وه ی یوسف (سلاوی حوای نبیت) له زیندان نازاد بکری.. به لام هه زره تی یوسف (سلاوی حوای نبیت) به مهر چی رازی بوو له زیندان بیته ده ره وه، پاکیتی نهو به سه لمی و زوله یخا و ژنه کانی تریش دان به تاوانی خویندا بنین!.. بۆیه به مه یگیری فهرموو: «ارْحُجْ إِلَى رَجُلِكَ فَشْتَلِهِ مَا بَالُ الشَّوْطَةِ اللَّاتِي قَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَافٍ عَلِيمٌ» یوسف ۵۰ واته: بگه ریزه وه بۆ لای پاشا و جا پنی بلی: هو ی چی بوو نهو ناهه تانه کاتی خو ی دهستی خو یان پری و برینداریان کرد (ثایا من هیچ تاوانیکم له وه دا هه یه؟! به راستی ههر پهروه رگه ی به ناگایه له فیل و تله که و پیلانیان.

پادشا له وه لامدا وتی: «وَقَالَ الْمَلِكُ انْتَبِهِي يَا أَسْتَحْلِصُهُ لِنَفْسِي فَلَمَّا كَمَتْهُ قَالَتْ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أُمِينٌ» یوسف ۵۴ واته: ئاده ی بچن بۆم به یئن، نهو (لاوه پاکه ژیره زانایه) تاییه تی ده که م بۆ خۆم و له نریکانی من بیئت، جا کاتیک (هینایان) و پادشا قسه ی له گهل کرد، وتی: نه مرو ئیتر به راستی تۆ لای ئیمه خاوه نی پله و جیگه ی متمانه و باوه ری.

به و جۆره یوسف (سلاوی حوای نبیت) بوو به عه زیزی میسر.. بوو به که سی دووه می ولاتی میسر..

وشكه سالى

له ماوهى جهوت سالدآ جه زره تى يوسف (سلاوى خاى لىبت) هه موو كاروباره كانى كشتوكال و ئاو و ئاودىزى ولاتى مىسرى پىنكخست.. جگه له وهش چهند كۆگايه كى زۆر گه و رهى بۆ هه لگرتنى دانه وىله دروست كرد..

تا ئه وه جهوت ساله تهواو بوو، هه موو سالىك به رهه مى كشتوكال و جوتيارى زۆر له بار و پر پىت و فهرو به ركەت بوو.. جه زره تى يوسف (سلاوى خاى لىبت) يش هه موو گوله گه نمه كانى به ساغى له نيو كۆگاكندا هه لده گرت و تهوهندى كه پىويستى خواردن بووايه به سه ر خه لكدا دابه شى ده كرد.. به و جۆره جهوت سالى پر له خيّر و خوشى تىبه پرى.. سالاى وشكه سالى و قاتوقرى ده ستى پىنكر د.. باران نه ما.. جۆگه ئاوه كان وشك بوون و ئاوى پىويست نه ما.. سال له دواى سال وشكه سالى زياتر ده بوو.. كانى و چاوه گه كان زياتر كه م ئاو و دواى وشك ده بوون.. له ماوه دا جه زره تى يوسف (سلاوى خاى لىبت) ده رگاي كۆگاكانى به پرووى خه لكدا كرده وه و خه لك ده هاتن بۆ وه رگرتنى دانه وىله.. وشكه سالى ته نيا له ولاتى مىسر نه بوو.. به لكو زۆر به ي ولاتانى شه و ناوچه يه ي گرتبوويه وه.. جه زره تى يوسف (سلاوى خاى لىبت) يش كه سىكى مرؤف دۆست بوو.. ده رگاي خيّر و چاكه ي به پرووى هيج كه سىكدا دانه ده خست.. هه ركه سىك به اتايه و داواى يارمه تى بكر دايه، شه و يارمه تى ده دا و دانه وىله ي بۆ دابىن ده كرد..

كاروانى فه له ستىنيه كان

پۆژىك كاروانىك له ولاتى فه له ستىنوه پروى له مىسر كرد.. له نيو شه و كاروانه دا ده پياو هه بوون.. شه و ده پياوه ها ته لاي يوسف (سلاوى خاى لىبت) ي راستگۆ و سه رى پىزيان بۆ دانه واند.. يوسف (سلاوى خاى لىبت) به كسه ر شه و ده پياوه ي ناسىيه وه.. شه وانه براكانى بوون.. شه و برايانه ي كه شه ويان كرد به گورگ خواردوو و فرىيان دابويه نيو بىره وه.. شه وانه كۆره كانى جه زره تى به عقوب (سلاوى خاى لىبت) بوون.. به لام شه وان يوسف (سلاوى خاى لىبت) يان نه ناسىيه وه.. يوسف (سلاوى خاى لىبت) زۆر به گه رمى به خيّر ها تنى كردن و كۆل و باره كانى پر كردن له دانه وىله و پرسىارى ولات و شار و گوندى لى كردن.. شه وانىش وه لامىان دايه وه و وتىيان: ئىمه نه وه ي جه زره تى ئىبراهيم (سلاوى خاى لىبت) ي خوشه وىسى خاى گه و ره يى!.. ئىمه دوانزه برا بووين، به كىكمان ناوى يوسف (سلاوى خاى لىبت) بوو مردووه، كاتى خۆى گورگ خواردى!.. جه زره تى يوسف (سلاوى خاى لىبت) لىي پرسىن: ته گه ر ئىوه دوانزه برا بوون و به كىكمان مردووه، كوا شه و براكه تان له كۆيه ؟!..

براكان وتىيان: باوكمان ته وى له گه ل ئىمه دا نه ناردووه!..

فه رمووى: بۆچى؟..

وتىيان: چونكه ده تر سا گورگ بىخوات!..

دواتر براكان به يوسف (سلاوی خوی لیبیت) یان وت که باوکمان ت ئیستاش بۆ یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ده گری.. ئەوەندە گریاوه چاوه کانی کوێر بوون..

دوای ئەوەی براکان رویشتهوه یوسف (سلاوی خوی لیبیت) به بێدهنگی و به پەننامەکی دەستی کرد به گریان..

من يوسف!

حهزرهتی يوسف (سلاوی خوی لیبیت) به براکانی فەرموو: «أَتُوبِي بَاحْ لَكُمْ مِنْ أَيْكُمُ الْآتُورَ أَتِي أَوْفِي الْكَيْلِ وَأَنْ خَيْرُ الْمَرْبِيِّينَ» قَالُوا لَمْ نَأْتُوبِي بِهَذَا كَيْلُ نَكْمَةِ عَيْبِي وَلَا تَقْرُبْهُ يَوْسُفَ ۖ وَاتَّه: (من حەز دەكەم) بڕایەکی باوکیان هەیه بۆم بهێنن، ئایا نابینن بەراستی من چۆن کێشانه و پێوانەم تێر و ئەواوه و چۆن ریز لە میوان دەگرم (یارمەتی هەزاران دەدەم)... خۆ ئەگەر ئەو بڕایەتاسم بۆ نەهێنن، ئەوە ئێتر هیچ موعامەلە و کێشانه و پێوانەی ئیوه لای من نییه و نزیکم مەکە و نەوه. براکان لە وەلامدا وتیان: «سَوَّادُ عَثَّةٍ أَيْبَاهُ وَ إِنَّا لَنَدْعُوْنَ» يوسف: ۶۱ واتە: ئێمە بە هەموو شتێوەیهك هەوڵ دەدەین و نەخشە دەکێشین بۆ ئەو مەبەستە (هەتا) باوکی پازی بکەین (ئەم جارە بیهێنین)، بێگومان ئێمە ئەو کارە دەکەین.

کاتی براکان گەڕانەوه بۆ فەلەستین و بۆ شوینی خۆیان. داوايان لە حەزرهتی یەعقوب (سلاوی خوی لیبیت) کرد بۆ جاری داهاتوو بنیامینیشیان لەگەڵدا بنێژێت...

حهزرهتی یەعقوب (سلاوی خوی لیبیت) بە دڵیکی پر لە خەمەوه فەرموو: «هَلْ أَمُكُمُ عَلَيْهِ لَا كَدَّ أَيْتُكُمْ عَلَى أَحَدٍ مِنْ قَتْلٍ» يوسف: ۶۴ واتە: (ئەمە داخوازییهکی سەیرە) ئایا هەروا متمانهتان پێ بکەم لەسەری، مەگەر هەروەك پێشتر متمانهم پێکردن لەسەر یوسفی بڕای؟! ئێتر حەزرهتی یەعقوب (سلاوی خوی لیبیت) دەستی کرد بە گریان بۆ یوسف (سلاوی خوی لیبیت)ی کوڕی..

دوای براکان دەمی تۆرەكە و كۆل و بارەكانیان كردهوه. دەبینن پارە گەم كڕینه كەیان خراوتەوه بۆ كۆل و بارەكان و هیچیان لێ وەر نەگرتوون و بە خۆراییی گەنمیان پێ بحشیوون.. بۆیه هەمووان توشی شاگەشكە بوون و بە حەزرهتی یەعقوب (سلاوی خوی لیبیت) یان وت: «يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي هَبْهُ بَصَاعَتَا زَدَتْ أَثْمًا وَ نَمِيرُ أَهْلَنَا وَ نَحْفَظُ أَخْبَ وَ نَزَادُ كَيْلٍ يَغِيرُ دَانَتْ كَيْلُ نَيْسِيرٍ» يوسف: ۶۵ واتە: باوکی بەرێژمان ئێمە چیمان دەوئ، چی بلیین (لە

بەرامبەر ئەو پادشا بەرێژەوه) ئەوەتە هەرچی كەلوپەلمان هەیه گەڕێتووەتەوه بۆمان و (تۆ ئەگەر مۆلەتی بنیامین بەدە) رزق و پۆزی زۆر دەهێنین بۆ كەس و كارمان، براكەشمان دەپاریزین و باری وشتريكیش زیاتر دەهێنین. ئەو بارەش شتیکی ئاسانە.

حەزرەتی بەعقوب (سلاوی خۆی لێیت) فەرمووی: ﴿لَنْ أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنِي بِهِ إِلَّا نُنَاحِطَ بِكُمْ﴾ یوسف: ۶۶ واتە: هەرگیز لە گەڵتاندا نابنێرم هەتا بە یمانیکی خۆاییم پێ نەدەن (سویند نەخۆن) کە بێگومان بیهێننەوێ بۆ لام. مەگەر دەورە بدرێن و هیچ دەسەلاتان نەمێنێت.

جاکاتی ک براکان پەیمانە کەیان دایە و سویندیان بۆ خوارد، بەعقوب (سلاوی خۆی لێیت) وتی: خۆی ئاگادار و چاودێرە بەو پەیمانەیی کە بپارمان لەسەر داوە.

بۆ جاری دووهم کاروان بەرەو میسر وەرێکەوتەو.. عەزیزی میسر پیشوازییەکی گەرمی لە یانەرە براکە کرد.. خواردنێکی باشی پێدان.. دوو دوو لە سەر سینی و خوانیک دانێشتن.. بونیامین بە تەنیا مایەو.. بونیامین زۆر خەمبار بوو.. عەزیزی میسر لێی پرسى: بۆچی وا دۆش داماو؟
بونیامین وتی: ئاخى من بۆ یەک دایک و باوکیم هەبوو ناوی یوسف (سلاوی خۆی لێیت) بوو، گورگ خواردی!..

عەزیزی میسر وتی: هەر بە راستی گورگ خواردی؟
بونیامین وتی: ئەوانە وا دەلێن!.. بەلام باوکم هەرگیز پڕوای پێ نەکردن و تا ئێستاش بۆ یوسف (سلاوی خۆی لێیت) دەگری.. ئەوەندە گریاوێ کوێرای داهاتوو و چاوەکانی نابین!..
عەزیزی میسر بە بونیامینی وت: ئەگەر یوسف (سلاوی خۆی لێیت) ی برات ببینی دەیناسیتەو؟
بونیامین وتی: نازانم!.. لەوانە یە بیناسمەو!..

عەزیز وتی: گۆی بگرە بونیامین! ئەو برايانەى تۆ ئێرەییان بە یوسف (سلاوی خۆی لێیت) برد، بردیان بۆ دەشت و سارییەکی دوور و چۆڵ.. لەوێ فریایان دایە ئێو بیرێکەو.. یوسف (سلاوی خۆی لێیت) هێشتا زیندوو.. دواى عەزیزی میسر بە ئەسپایی بە گۆیى بونیامینی چپاند و فەرمووی: ﴿إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِمْنِي بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ یوسف: ۶۹ واتە: بە راستی من یوسفی براتم، جاکە خەفت مەخۆ و خەمت نەبێت بەو هەلسوکهوتەى ئەوان دەیانکرد.

دواى یوسف (سلاوی خۆی لێیت) فەرمووی: بە راستی خۆی گەورە چاکەى زۆرى لە گەڵ من کردوو و کردوومى بە عەزیزی میسر.. هیچ بە براکانمان مەلێ.. من خۆم بە فێلیک تۆ لێرە لای خۆم دەهێلمەو.. خەمى هیچت نەبێ!..

پلان دانان

کاروانه که خویان بؤ گه پانه وه ناماده کرد.. براکان هاتن بؤ شهووی بونیامینیش له گهل خویان بیهنه وه.. وتیان: جه نابیی عه زیزی میسر! باو کمان ناموزگاری ئیمه ی کردوه که به هه موو جۆری ناگمان له بونیامینی برامان بیئت..

حه زه رته ی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) فەرمانی به سهر فەرمانبهره کانی بهرده ستیدا کردبوو جامی گهنم پیوانه کردنه که بخه نه نیو کۆل و باره که ی بونیامینه وه.. شهو جامه له زیویکی گرانبه ها دروست کرابوو.. کاروان که وته پئی و ویستی میسر به جیهیلنیت.. له ناکاو سهر بازه کان ئابلوقه ی کاروانیان دا و جارچییه ک وتی: ﴿أَتَيْتُ الْعَبْرَ لَكُمْ لَسَارِقُونَ﴾ یوسف ۷۰ واته: ئه ی کاروانچییان! به پراستی ئیوه دزن!.. جگه له بونیامین هه مووان توشی شوک بوون.. وتیان: به دوا ی چیدا ده گهرین؟..

سهر بازه کان وتیان: ﴿تَقْبِذْ صُورَ الْعَمَلِكِ وَ لِمَنْ جَاءَ بِهِ جِمْلُ نَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ رَعِيمٌ﴾ یوسف ۷۲ واته: جامولکه و ده فیری پادشامان لی و ن بووه و بۆی ده گهرین، ههر که سیک هینای باری و شترینیکی بؤ هه به (لینهر سراوه که یان وتی): من ده بهمه زامنی شهو به لیتنه.

کاروانچییه کان وتیان: ﴿تَاللّٰهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْتُمْ لِنَفْسٍ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ﴾ یوسف ۷۳ واته: سویند به خوا، به پراستی ئیوه چاک ده زانن که ئیمه بؤ شهو نه ها تووین فساد و حراپه له زه ویدا بکهین و ئیمه دزین.

عه زیزی میسر خۆی ته شریفی هینا و کۆل و باری هه مووانی پشکنی.. کاتی سهره هاته سهر کۆل و باری بونیامینی برای، دهستی کرد به ناو گهنمه که دا و جامولکه که ی ده رهینا..

براکان هه موویان په شوکان.. که چی بونیامین هیچ تیکنه چوو.. له ولاوه به بئ دهنگی بؤ خۆی وه ستابوو.. یوسف (سلاوی خوی لیبیت) فهرمووی: ئیستا چی ده لئین؟!..

وتیان: ﴿إِنْ يَشْرُقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُ مِنْ قَبْلُ﴾ یوسف ۷۷ واته: شه گهر شهو دزی کردبی، شهوا برا کهیشی له پيشودا دزی کردوه!!..

حه زه رته ی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) زۆر خه مبار بوو.. چونکه براکانی هینستا ئیهره ییان بهو ده برد.. هینستا له تاوان و گوناھی خویان په شیمان ته بوونه وه.. بۆیه فهرمووی: ﴿أَنْتُمْ شَرُّ مَكْنَأٍ وَاللّٰهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ﴾ یوسف ۷۷ واته: ئیوه له کهسانیککی باش ناچن. جا خوا خۆی له هه موو کهس زاناره بهو شته ی ئیوه باسی ده کهن.

براگه و ره که یان به حه زه رته ی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی وت: جه نابیی عه زیز! شه مه پیره باوکیکی هه به به لئینیک قورسی له ئیمه سه ندوه بؤ شهو ی بونیامینی بؤ بگه پئینه وه، له جیاتی شهو به کیک له ئیمه گل بده ره وه با بونیامین پرواته وه بؤ لای باو کمان!..

عه زیزی میسر فهرمووی: ﴿مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَ عِنْدَهُ إِنْ إِذَا نَطَّالِمُونَ﴾ یوسف ۷۹ واته: په نا به خوا، شه گهر هه له ی وا بکهین ته نها شهو که سه گل ده دینه وه که شتومه که کانمان له لای دۆزیوه ته وه. خو شه گهر وا نه کهین، شهو ئیتر ئیمه به پراستی سته مکارین.

براکان گه پرانه وه بۆ ولاتی خوڤیان.. چیرۆکه که یان بۆ باوکیان گێڕایه وه.. به لام برا گه وره که یان شهرمی له باوکی ده کرد و پرووی نه بوو بگه رێته وه بۆ ولاتی خوڤیان و ههر له میسر مایه وه..

حه زه رته یه عقوب (سلاوی خوای لیبیت) گۆچانه که ی گرت به دهسته وه و ههستایه سه ربیی و فره مووی: ﴿تِلْ سَوَّلْتُ لَكُمْ أَنْفُسَكُمْ أَمْرًا فَصَبِرْْ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ یوسف: ۸۳ واته: (وانییه) به لکو دیسانه وه خوڤان پیلانیکی ترتان رێک خستوه، جا چارم نییه خوگر به کی جوان نه بێت، ئومیده په ره ر دگار هه موویانم بۆ بهیشتیه وه و به هه موویان شاد بێم، به پرستی ئه و زاته زانا و دانایه، دواتر بیر یوسف (سلاوی خوای لیبیت) ی کرده وه و به ده م گریان وه فره مووی: ئه ی داخی گرانم بۆ یوسف (سلاوی خوای لیبیت) ی ناز دار..

چه ند رۆژیک هه زه رته یه عقوب (سلاوی خوای لیبیت) بیده نگ بوو.. دوا یی به کوره کانی فره موو: ﴿يَا يَتِي اَذْهَبُوا فَتَحَسَّنُوا مِنْ يَوْسُفَ وَ أَخِيهِ وَلَا تَيْتَشُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَيْتَشُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ یوسف: ۸۷ واته: کوره کانم بچه وه و گوئی هه له خه ن بۆ یوسف و برا که ی، له سۆز و میهره بانی خواش نا ئومید مه بن، چونکه به پرستی جگه له که سانی خوانه ناس و بی با وه ر نه بی، که س نا ئومید ناییت له سۆز و میهره بانی خوا.

پێک شاد بو و نه وه

گه نم نه ما.. خه م و خه فته دیسان له مالی هه زه رته یه عقوب (سلاوی خوای لیبیت) ههر پرووی له زیاد بوون بوو.. هه زه رته یه عقوب (سلاوی خوای لیبیت) سی کوری له ده ست دا بوو.. یوسف (سلاوی خوای لیبیت)، بونیامین و کوره گه وره که یشی!..

حه زه رته یه عقوب (سلاوی خوای لیبیت) به کوره کانی فره موو: جارێکیتر بچه وه بۆ میسر.. کوره کان رۆیشته وه بۆ میسر و به لاله وه و کپوزانه وه به عه زیزی میسریان وت: ﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَ جِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُرْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَ تَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾ یوسف: ۸۸ واته: جه نابی عه زیز! ئیمه و که س و کارمان نه هاتی و گرانی و کویره وه ربیی زۆرمان تووش هاتوه و که له په لێکی تیکه ل و پیکه ل و بی نرخیشمان هینا وه، که واته چیمان پێویسته بۆمان بپێوه و خیریشمان پێ بکه، بپگومان خوا پاداشتی خیر خوازان ده داته وه.

براکان بونیامینان لای عه زیزی میسر بینی.. بونیامین زۆر ریزی لی ده گیرا و وه کو پیاویکی خاوه ن شکۆ مامه له ی له گه له ده کرا.. بۆیه هه مووان سه ربیان سو پرما..

عه زیزی میسر زانی کاتی ئه وه هاتوه که ئیتر خو ی بنا سینی، بۆیه فره مووی: ﴿هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ يُّوسُفَ وَ أَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ﴾ یوسف: ۸۹ واته: ئایا زانیان و له بیر تانه چیتان کرد به یوسف و به برا که ی کاتیک ئیوه نه فام بوون و ترسی خواتان له دلدا نه بوو؟.

دوا ی ئه وه ی کوره کان هه موویان گه پرانه وه، چوونه خزمه ت باوکیان و وتیان: ﴿يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ﴾ یوسف: ۹۷ واته: ئه ی باوکی په ریزمان داوا ی لیخو شبوونی گونا هه کانمان بۆ بکه (له خوای میهره بان) به پرستی ئیمه گونا هه کار بووین و به هه له دا چوو بووین.

براکان به ناگا هاتنه وه.. هه موو شتیکیان بۆ ده رکه وت.. عه زیزی میسر.. فه رمانه وه ای گه وره..
 خاوه ن شکۆ.. یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی برای نه وانه!.. بۆیه هه مووان چه په سان و به یه که وه وتیان:
 ﴿إِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ﴾ یوسف: ۹۰ واته: ئایا به راست تۆ خۆت یوسفیت؟..

حه زه رته یوسف (سلاوی خوی لیبیت) فه رمووی: ﴿أَنَا يُوسُفُ وَ هَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَنْقُ
 وَ يَصْصِرُ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ یوسف: ۹۰ واته: به لێ، من یوسفم و ته مهش (بونیامین) سی
 برامه، به راستی خوی میهره بان پزیری لیبان و به هه ره مه ندی کردوین، بیگومان ته وه ی خۆپاریز بیت
 له گونا هه و خۆگر بیت (له به رامبه ر پێشهاته کانه وه، خوی گه وره ده رووی لێ ده کاته وه) ته وه به راستی
 خوا پاداشتی چاکه کاران و چاکه خوازان به زایه نادات.

براکان وتیان: ﴿تَاللَّهِ لَقَدْ أَثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ﴾ یوسف: ۹۱ واته: سویندمان به خوا
 به راستی خوی گه وره پزیری تۆی داوه به سه ر تیه دا، تیه به راستی کاتی خۆی به هه له دا چوین
 و گونا هه بارین.

حه زه رته یوسف (سلاوی خوی لیبیت) زه رده خه نه یه کی کرد و فه رمووی: ﴿لَا تَثْرِبَ عَلَيْكُمُ التُّيْمُ يَعْفُرُ
 اللَّهُ لَكُمْ وَ هُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾ یوسف: ۹۲ واته: خه متان نه بیت ته مرو تیه ر هیه سهر زه نشتیکتان
 له سه ر نییه، خوا لیبان خۆش بیت، بیگومان ته و زاته له هه موو میهره بانان میهره بانتره.

حه زه رته یوسف (سلاوی خوی لیبیت) کراسه که ی له به ری خۆی دا که ند و فه رمووی: ﴿ادْهَبُوا
 بِقَمِيصِي هَذَا فَالْقَوُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَ أَتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ یوسف: ۹۳ واته: پرۆن ته م
 کراسه م به رن و بیده ن به سه ر و رووی باو که ندا، بینایی بۆ ده گه ریته وه و چاوی چاک ده بیته وه، پاشان
 هه موو که س و کارتانم بۆ به یین به گشتی.

برا گه وره که یان کراسه که ی حه زه رته یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ی وه رگرت و به په له به ره و فه له ستین
 گه راپه وه بۆ ته وه ی مزگینیی بدات به باوکی.. شه نه با بۆنی کراسه که ی حه زه رته یوسف (سلاوی خوی
 لیبیت) ی پێش گه یشتی برا گه وره که هه لگرت و دای به لوتی حه زه رته یه عقوب (سلاوی خوی لیبیت) دا..
 حه زه رته یه عقوب (سلاوی خوی لیبیت) فه رمووی: ﴿إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تُقَنَّدُون﴾ یوسف: ۹۴
 واته: به راستی من هه ست به بۆنی یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ده که م، ته گه ر به بی هۆش و خه له فاوم
 نه زانن و (پروام پێکه ن).

هه ندێ له مāl و منداله کانی وتیان: ﴿تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ﴾ یوسف: ۹۵ واته: سویند به خوا
 بیگومان تۆ هه ر له ناو سه رگه ردانی و خه یاله کۆنه که ی خۆت دایت!!

دوای ماوه یه ک برا که گه یشته وه مāl و کراسه که ی برده وه بۆ باوکی.. حه زه رته یه عقوب (سلاوی خوی
 لیبیت) کراسه که ی دا به سه ر سه ر و چاویدا.. کتوپر چاوه کانی چاک بوونه وه..

برا که وتی: باوکه گیان! یوسف (سلاوی خوی لیبیت) ماوه و ته و عه زیزی میسه!..
 حه زه رته یه عقوب (سلاوی خوی لیبیت) فه رمووی: ﴿أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾
 یوسف: ۹۶ واته: ته ی من پیم نه وتن: ته وه ی من له لایه ن خواوه ده یزانم تیه نا یزان؟!..

دواى شه‌وهى كوره‌كان هم‌موويان گه‌پارانه‌وه، چوونه خزمه‌ت باوكيان و وتيان: ﴿يَا أَبَا اسْتَغْفِرُ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ﴾ يوسف: ۹۷ واته: شهى باوكى به‌ريزيمان داواى ليخوشبوونى گونا‌هه‌كانمان بؤ بكه (له‌خواى ميه‌ره‌بان) به‌پراستى ئيمه‌گوناهكار بووين و به‌هله‌دا چوو بووين.
 چه‌زهره‌تى يه‌عقوب (سلاوى‌خواى لبيبت) فهرمووى: ﴿سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ يوسف: ۹۸ واته: له‌ناينده‌دا داواى ليخوشبوونتان له‌په‌روه‌ردگارم بؤ ده‌كه‌م، به‌پراستى شه‌و‌زاته ليخوشبوو و ميه‌ره‌بانه.

به‌ديهاتنى خه‌ونه‌كه‌ى چه‌زهره‌تى يوسف (سلاوى‌خواى لبيبت)

چه‌زهره‌تى يه‌عقوب (سلاوى‌خواى لبيبت) و مال و مندالى هم‌مووان به‌ره‌و ولاتى ميسر وه‌پى كه‌وتن..
 چه‌زهره‌تى يوسف (سلاوى‌خواى لبيبت) هه‌ر له‌چاوه‌روانيدا بوو باوكى و خزم و كه‌سوكرارى بگه‌نه ميسر.. له‌وى كوشكيكى بؤ نه‌وان ناماده كردبوو بؤ شه‌وهى پيشوازيه‌كى گه‌رميان لى بكات..
 هم‌مووان گه‌پشته‌كوشك.. چه‌زهره‌تى يوسف (سلاوى‌خواى لبيبت) پويشت بؤ لايان.. هم‌موويان له‌به‌ر عه‌زىزى ميسر هه‌ستانه‌وه.. ته‌نانه‌ت چه‌زهره‌تى يه‌عقوب (سلاوى‌خواى لبيبت) و خيژانه‌كانيشى هه‌ستانه‌سه‌رپى..
 چه‌زهره‌تى يوسف (سلاوى‌خواى لبيبت) باوه‌شى به‌چه‌زهره‌تى يه‌عقوب (سلاوى‌خواى لبيبت) دا كرد..
 هم‌مووان پي‌ك شاد و شوكور بوونه‌وه.. دواتر هم‌موويان كړنووشى ريزيان بؤ چه‌زهره‌تى يوسف (سلاوى‌خواى لبيبت) برد..
 چه‌زهره‌تى يوسف (سلاوى‌خواى لبيبت) فهرمووى: ﴿يَا أَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَعَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ يوسف: ۱۰۰ واته: باوكى به‌ريزم ئه‌مه ليكدانه‌وه‌ى خه‌ونه‌كه‌ى شه‌وسامه، كه‌به‌مندالى بينيم، شه‌وته بيگومان په‌روه‌ردگارم هينايه‌دى و به‌پراست ده‌رچوو، به‌پراستى شه‌و‌زاته چاكه‌ى له‌گه‌لدا كردم و به‌سوز بوو بؤم، كاتيك له‌زيندان پرگارى كردم، شه‌وته ئيه‌وى له‌بيابانه‌وه هينايه‌وه و (به‌يه‌ك شادى كردينه‌وه) دواى شه‌وه‌ى شه‌يتان نيوانى من و براكانمى تيكدا‌بوو، به‌پراستى په‌روه‌ردگارم به‌سوز و به‌لوتفه بؤ هه‌رشتيك كه‌ده‌يه‌ويت (په‌له‌ى نيه‌ و ريگه‌ى به‌شپنه‌بى بؤ خوش ده‌كات)، بيگومان شه‌و‌زاته زانايه (به‌نهيى و ناشكرابى دروستكراوانى) و دانايه (به‌نه‌خشه‌ى ورد، هه‌رجى به‌يه‌ويت شه‌نجامى ده‌دات).

دوايى چه‌زهره‌تى يوسف (سلاوى‌خواى لبيبت) ده‌سته‌كانى به‌ره‌و ئاسمان به‌رز كرده‌وه و فهرمووى: ﴿رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَ عَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلَىٰ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَ الْخَيْرَ لِي بِالضَّالِّينَ﴾ يوسف: ۱۰۱ واته: په‌روه‌ردگارا به‌پراستى تو پاشايه‌تيت پى به‌خشيم و له‌ليكدانه‌وه‌ى خه‌ون شاره‌زات كردم، شه‌ى به‌ديه‌ته‌رى ئاسمانه‌كان و زه‌وى، تو پشت و په‌نا و يار و ياوه‌رى منيت له‌دنيا و قيامه‌تدا، داواكارم كه‌به‌موسلمانى بم مرييت و بم‌خه‌يته ريزى پاكانه‌وه و بم‌گه‌يه‌نيت به‌كاروانى چاكان.

چىرۋكى يىغە مېھران

5

قورئانى پىرۋز، ئەو كىتەبى كە خىۋى گەۋرە ئاردوۋىيەتى بۇ
يىغەمبەرى ئىسلام(ﷺ) گىرگىرىن و راستىن سەرجاۋەى
ژيان و بەسەرھاتى يىغەمبەرانە.. چۈنكە قورئان لە لايەن خىۋى گەۋرە
و مېھربانەۋە دابەزىۋە بۇ سەر يىغەمبەرى ئىسلام(ﷺ)..
بۇيە دەپن ئىمەش قورئان بىخوئىنەۋە و لىنى رامىنىن و سوود لەو
چىرۋكانە ۋەرىگىرىن، بۇ ئەۋەى ئىلھامى لى ۋەرىگىرىن و پىنگى
پىرئىنگدارى پىن بدۋزىنەۋە..

ئەو پىنگىيەى كە بەرمو ئاشتى و ئەۋىن و خۇشەۋىستىمان دەبات..
بەرمو ئەو بىرۋباۋەرىمان دەبات كە ھەموو يىغەمبەرانى بۇ ئىردراۋە..
ئەم كۆمەلە چىرۋكە ئە قورئانى پىرۋز و تەفسىرە بەنىۋبانگەكانى
قورئان ۋەرىگىراۋن.. بۇ ئەۋەى گىرگى بە بىرۋباۋەرى مىدالانمان بەدەين..

ئاۋمىنى رىئوئىن

07701932749 - 07501269689

hakem1423@yahoo.com

renwen2009@yahoo.com

سلىمىنى - بازى تاپارۇك - نەۋەى بەكم
بەرامبەر كاسۇمۇن - دوكانى زمارە (۲۷)

9 789922 626659